

gospodarske, obrtniške in narodne.

zhajajo vsako sredo po celi pólí. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrť leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrť leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 5. aprila 1876.

Obseg: Župani in okrajna glavarstva spolnujte svoje dolžnosti. — Kmetijski zgodovinski spomini vsega sveta vredjeni po mesecih. (Dal.) — Iz poročila o delovanji in konečnem računu prve Kranjske sirarske družbe „Bitnje“ v Bohinju. (Dalje.) — Mrvice slovniške in slovanske. — Govor dr. Jan. Bleiweisa v seji dežel. zborá 28. sušca. — Deželni zbori. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Župani in okrajna glavarstva spolnujte svoje dolžnosti

o postavi za varstvo zemljiških pridelkov proti škodi gosenic, hroščev in drugih škodljivih mrčesov!

Ne motimo se menda, ako pomislimo, da veliko županov pa tudi c. kr. okrajnih gospósk je že popolnoma pozabilo postavo od 17. junija 1870. leta, ki zapoveduje pokončevanje gosenic, hroščev in drugih škodljivih mrčesov.

Mislíjo si menda ti občinski in okrajni glavarji: „da je postava le na papírji, pa je dosti; naj se spolnuje ali ne.“ Žalibog, da to veljá tudi o drugih postavah.

Med velikim kupom postav, ki jih imamo, je vendar tudi mnogo dobrih, pa če so nečimurni celó taki, katerim na korist so dane; naj bi vsaj tisti, ki imajo čuvati nad tem, da se postave spolnujejo, storili svojo dolžnost.

V prvi vrsti imajo župani paziti na to, da vsi posestniki, vživalci ali najemniki zemljišč spolnujo po postavi ukazano dolžnost. Kjer ni poljskega čuvaja, da ogleda vrte, sme najeti enega ali več nadzornikov, kateri, če bi treba bilo, se plačajo iz občinske blagajnice. Zanikrne od 1 do 10 gold. ali s zaporom od 12 ur do 4 dni kaznovati, ima pa župan še posebno postavno oblast.

Župan pa ima vrh gori rečenega tudi dolžnost, dvakrat vsako leto (in sicer meseca svečana in oktobra) očitno razglasiti to postavo.

Če županstvo ne izvršuje te dolžnosti, ali če občina, ki je morebiti sama tudi posestnica, ne stori dolžnosti svoje, ima politična okrajna gospóska oblast, na stroške županstva preskrbeti potrebno pomoč, nemarnega župana pa kaznovati z 10 do 20 gold. — Vsi ti denarji gredó v občinsko blagajnico.

Zdaj pa vprašamo: kako stóji na obeh stranéh s spolnovanjem te postave? — Veči del županov in večidel cesarskih gospósk se menda ne briga za-njo bolj kot za lanski sneg! Če pa gosenice ali kebri pokončajo sad, potem pa je stok in jok po hišah, davkarji pa hodijo brez milosti izterjevat davek brez vprašanja, ali je okrajna gospóska z nadzorstvom, po postavi jej predpisanim, odvrnila škodo kmetijstva ali ne.

Tako je pregrešek na dveh stranéh.

Nagón k temu sestavku je dalo pismo pridnega in umnega gospodarja v Bohinji, ki se pritožuje o silni nemarnosti svojih sosedov in prosi pomoči družbe kmetijske o letošnji sili gosenčji in menda tudi hroščev. Sl. odbor družbe je vredništvu našega lista naročil, naj očitén opomin razglási po „Novicah“, da se vsaj še, kolikor je mogoče, škode odvrne. Ob enem pa se obrne odbor do sl. deželnega odbora, naj župane, in do sl. deželne vlade, naj okrajna glavarstva resno opomnita njihovih postavnih dolžnosti.

Kmetijski zgodovinski spomini vsega sveta vredjeni po mesecih.

Po „Oesterr. Landw. Wochenblatt.“

(Dalje.)

Meseca marcija.

Dné	Leta	
25.	1282.	je bil zadnji mraz skozi in skozi hude zime na Českem, v kateri so cele vasi pod snegom zakopane ležale; ko je potem nastopilo južno vreme, so se pričele silne povodnje z velikim pomanjkanjem živeža za ljudi in živino.
25.	1847.	je Belgiška vlada oklicala postavo, po kateri se je morala zemlja v tej deželi povsod obdelovati, sicer neobdelana občinska zemljišča v odločenem času zapadejo državi.
25.	1852.	so se na Francoskem ustanovile kmetijske zbornice.
25.	1858.	je umrl Franc Ks. Trummer, rojen 29. sušca l. 1800 v Wolfsbergu na doljnem Štajarskem, viši vrtnar na deželnem vrtu v Gradcu, imeniten sadje- in vinorejec, posebno zaslužen o klasifikaciji trt.
26.	1636.	se je prvíkrat poskusila sejalnica pl. Jos. Locatelli-a na polji v Laksenburgu poleg Dunaja.
27.	1759.	je prvíkrat prišlo deteljno seme v Alzacijo.
28.	1819.	se je začela družba kmetijska Štajarska pod predsedstvom nadvojvode Ivana.
30.	1494.	je Krištof Kolumb iz rok nekega kmetovalca, ki je došel v Ameriko, prejel prvo pšenično klasje, ki je v desetih tednih dozorelo na otoku Hispaniola.